

STARTUPI I POSLOVANJE

Što najbolja godina hrvatske tehnološke industrije znači za nove hrvatske startupe u 2021.?

IVAN BREZAK BRKAN 23. 12. 2020.

Bilo da se bavite SaaS-om, hardverom ili blockchainom, uspjesi hrvatske tehnološke scene u 2020. mogli bi vam olakšati osiguravanje investicije u sljedećih 10 godina. Naravno, neće rješiti sve vaše izazove, ali iskoristite prednost koja vam je sad na raspolaganju!

Facebook

Twitter

LinkedIn

Svaki startup, svaki poduzetnički projekt, ima neke svoje specifičnosti – posebno po pitanju **ciljanih korisnika, tržišta, go-to-market strategije** i još mnogo toga, ali hrvatske startupe povezuje – da su iz Hrvatske.

Još od ranih 2010-ih kad je krenula priča oko startupa u Hrvatskoj kroz razna *pitching* natjecanja i predstavljanja u javnosti, godinama se činilo kao da **startup scena stagnira**.

Prošla godina je dokazala da to nije slučaj, već da su se **hrvatske tehnološke tvrtke polako, ali temeljito razvijale cijelo desetljeće** i onda najavile **exit-e** i investicije kao da se radi o uspjehu preko noći.

1. Dodajte jednoroga u svoj *pitch deck*

U razgovoru s više investitora je jasno da, iako su se uspješne hrvatske tehnološke tvrtke razvijale već godinama, čak i desetljeće, **činjenica da Hrvatska ima jednoroga – tvrtku s procijenjenom vrijednosti na više od milijardu dolara – mijenja sve**.

Kad svoj projekt predstavljate investitorima koji su skeptični o Hrvatskoj (možda osim kao zemlji za godišnji odmor?) kao zemlji za tehnološke investicije, **spomenite**

Infobip. Da, investicije u Microblink, Agrivi i Rimca su značajne, ali upravo je Infobip jednorog.

Više ne morate skrivati da ste iz Hrvatske, jer je **jednorog investitorima jedan od pokazatelja razvoja tehnološke scene.**

Možda ćete na to reći da već desetljeće imamo tehnološke tvrtke koje bez investicija zapošljavaju stotine ljudi i uspješno rade? Super, i Rumunjska je duže od nas razvijena zemlja kad je u pitanju *research* i *development* nekih od najvećih svjetskih tehnoloških tvrtki poput Adobea, ali **tek je status rumunjskog UiPatha kao jednoroga otvorio oči mnogim investitorima.**

Rumunjski startupi od tad u svoje *pitch deckove* dodaju da dolaze iz zemlje u kojoj se razvio jednorog UiPath, kao što bi **hrvatski startupi trebali spomenuti Infobip**. Posebno dok je ta vijest još sveža!

Nemojte se zavaravati. Koliko god investitori (posebno američki) bili skloni riziku zbog prirode svog posla, i dalje su **skeptični prema zemljama koje dosad nisu imale projekte s rapidnim potencijalom rasta i velikim evaluacijama vrijednosti** s potencijalom za izlazak na burzu ili prodaju – što nas dovodi i do sljedeće točke.

2. Nanobitov *exit* kao poticaj za investitore – i zaposlenike

Tijekom 2020. nismo samo doživjeli najveću valuaciju neke hrvatske tehnološke tvrtke, već i **dosad najveći exit**, kad je **švedski Stillfront preuzeo Nanobit za 148 milijuna dolaru.**

Ovakav *exit* je jako bitan, jer pokazuje da **investitori mogu zaraditi od prodaje hrvatskih tehnoloških tvrtki** ako ne dođe do izlaska na burzu (IPO-a). Nanobit je naravno primjer *bootstrapped* tvrtke koja je financirana isključivo vlastitim sredstvima, ali zamislite da vaš potencijalni investitor zamisli da je investira... Na pitanje **je li dosad bilo prodaja IT tvrtki u Hrvatskoj od 2020. imate jasan primjer.**

Nanobitova prodaja je bitna i ako želite uključiti rane članove tima u projekt kao suvlasnike, partnerne ili kroz **radničko dioničarstvo** poput Infobipa.

Prije samo nekoliko godina **ponuditi nekome udio u projektu** činilo se gotovo kao uvreda mnogim članovima tehnološke zajednice. **Dokaz da mogu zaraditi kroz udio u tehnološkoj tvrtki** će sad moći motivirati veći broj *developer*a, dizajnera, itd. Naravno, ne sve, ali svaka mala prednost je bitna kad **zapošljavate na trenutnom tržištu rada.**

3. Ne ocekujte da investitori hrle u Hrvatsku, posebno ne na pitch natjecanja

Osnovni razlog je naravno **pandemija**, ali otkrit ću vam nešto što strani investitori, posebno pristojni Britanci, nerado priznaju. Unatoč svim uspješnim tehnološkim tvrtkama širom srednje i istočne Europe, a kamoli Hrvatske, oni i dalje **pojma nemaju što se tu događa niti aktivno prate**. Čak i oni koji prate, poput **Marvina Liaoa**, naravno da ne prate detaljno, već ili načelno cijelu regiju ili određene zemlje u čije su startupe već investirali.

Upravo zbog toga je jako bitno da kao osnivač svog projekta pratite što se događa u regiji, ne samo Hrvatskoj ili Silicijskoj dolini.

Većina nas prati samo što se događa na "globalnoj" (čitaj: američkoj) sceni i što se događa u našem dvorištu, ali **ne pratimo tržišta od kojih bismo mogli naučiti ili vidjeti trendove**. Zbog toga u Hrvatskoj, primjerice, većina ništa ne zna o slovenskoj ili srpskoj startup sceni iako nas one mogu naučiti vrijedne lekcije. Ako nas ne zanima što se događa, zašto bi investitore?

Kao što je **Agrivijev Matija Žulj objasnio u Netokracija Podcastu**, njemački investitori i dalje će investirati prvenstveno u njemačke tvrtke, francuski u francuske, njemački u njemačke itd. **Hrvatska neće odjednom u sljedećih 10 godina postati centar investicijskih aktivnosti** – tako da nemojte očekivati da će investitori doći do vas.

Vi morate do njih...

Dapače, vjerujem da ćemo sad vidjeti ponovnu popularnost različitih *pitch* natjecanja na kojima će se pojavljivati lokalni (Fil Rouge Capital, SC Ventures...) i regionalni investitori, ali **ako želite čak i seed investiciju, nemojte se ograničavati na Hrvatsku**.

Dapače, postavite se **prodajno** i uz bolje argumente za tehnološki ekosistem iz kojeg dolazite. **Obratite se proaktivno investitorima**.

Ako estonski startupi do danas tvrde da dolaze iz zemlje gdje je osnovan Skype, **iako su osnivači bili Švedjani i Danci, zašto hrvatski startupi ne bi mogli argumentirati da dolaze iz ekosistema u kojem su nastali Infobip i Nanobit?**

Članak je dio serijala "Startipi u krizi" realiziran uz podršku Agencije za elektroničke medije.

startup investicija Infobip nanobit pitch deck

IVAN BREZAK BRKAN [f](#) [in](#) [t](#)

Urednik i osnivač Netokracije. Tvrtkama poput Microsofta, T-Mobilea, HBO, Raiffeisen banke i A1 pomogao je s digitalnom i employer branding strategijom, a o temama, kao što je digitalna ekonomija, predaje i vodi panele na konferencijama poput How to Weba, WinDaysa, Shifta i Weekend Media Festivala. Nekad je bio bloger bez bloga, a ovih dana previše voli doručak.

PRAVILA PONAŠANJA

Na Netokraciji za vas stvaramo kvalitetan, autorski potpisani sadržaj i zaista se veselimo vašim kvalitetnim, konstruktivnim komentarima. Poštujmo stoga jedni druge prilikom komentiranja držeći se sljedećih pravila ponašanja:

- Ne budite **♂**: Nema vrijedanja, diskriminiranja, ni psovanja (osim ako nije osobni izričaj, ali onda neka psovka bude općenita, a ne usmjerena prema nekome)
- Samo kvalitetna rasprava, manje trolanja: Ne morate se ni sa kim slagati, ali budite konstruktivni i doprinesite raspravi! Svako trolanje, flameanje, koliko god "plesalo" na granici, leti van.
- Imenom i prezimenom, nismo Anonymous **👤**: Autor sadržaja stoji iza svog sadržaja, stoga stojite i vi iza svog komentara. Koristimo ime i prezime (Hrvoje Lončar) ili barem ime i inicijala (Hrvoje L.) te pravu email adresu. Kako koristimo podatke koje tamo ostavljate? Bacite oko na našu **izjavu o privatnosti**.

Sve ostale komentare ćemo s guštom spaliti, jer ne zaslužuju svoje mjesto na internetu.

ODGOVORI

Prijavljen si kao Ivan Brezak Brkan. Odjavi se?

Komentiraj

Unesi komentar...

Popularno

ANALIZA

Bitcoin obara rekorde: Prešao vrijednost 23.000 dolara (i konačno došao u medije nakon 2017.)

Kako se Bitcoin uspoređuje s hrvatskom kunom? I zašto, osim ako ne pratite aktivno vijesti o njemu, niste o Bitcoincu puno čuli od 2017. načinamo - sve dok nije počeo ponovno obarati rekorde?

DAVID OREŠKOVIĆ

TEHNOLOGIJA

Može i bez tvornica: Hrvatska kao "meka" za R&D automobilske industrije!

2020. je za domaći IT donijela mnogo dobrih vijesti, a kakav potencijal naši stručnjaci donose za industriju automobila u 2021. i narednim godinama otkrili su nam Tomislav Car (Porsche Digital Croatia) i predstavnici dSPACE Engineeringa.

IVAN ŠIMIĆ

STARTUPI I POSLOVANJE

Hrvatski Electrocoin otkriva kako su ih proizvodi za kriptovalute doveli do 330 milijuna kuna godišnjeg prometa

Krajem 2020. uvršteni su u sam vrh Deloitte Fast 50 ljestvice, imaju 3 proizvoda, a osim što sami rastu, u zadnji vrijeme bujaju i kriptovalute kojima su posvetili svoje poslovanje. Bio nam je to dobar povod da s jednim od direktora Electrocoina, Nikolom Škorićem, razgovaramo o izazovima vođenja hrvatskog poduzeća koje se bavi kriptovalutama.

LUKA PILIĆ

Što ste propustili

TEHNOLOGIJA

7 lekcija koje možemo naučiti iz najvažnije godine za online trgovinu! eCommerce eksplozija otkrila je dragulje i jame - mnogi su se u 2020. našli pred velikim izazovima; neki jer im online trgovina nikada nije bila opcija, drugi jer su prihvatali svakakuva rješenja u zadnji čas - rijetki su pobrali vrhne jer su prepoznali potencijal mnogo ranije.

ANA MARIJA KOSTANIĆ

STARTUPI I POSLOVANJE

Hrvatski Electrocoin otkriva kako su ih proizvodi za kriptovalute doveli do 330 milijuna kuna godišnjeg prometa

STARTUPI I POSLOVANJE

Hrvatski Memgraph osigurao investiciju od 6,7 milijuna dolara predvodenu Microsoftovim fondom!

DRUŠTVENE MREŽE

Boom TikToka u Hrvatskoj: U 2020. prva knjiga o TikToku, u 2021. prvi regionalni talent show!

VIDEO

Oprostili smo se s 2020. i predvidjeli tehnološke trendove za 2021.!

STARTUPI I POSLOVANJE

Tipsy vam u Zagrebu dostavlja piće unutar 3 sata – uz pomoć Craft Technology softvera

Radi se o novom brendu Wine&morea, koji su postojeću logistiku i softver iskoristili za ciljanje domaće, mlađe publice. Osim što su dokazali da u kratkom roku mogu pokrenuti novi brend, Tipsy im je poslužio i kao studija slučaja za vlastiti softver, kako za Netokraciju otkrivaju Ivan Kovačević i Dario Drmač.

IVAN BREZAK BRKAN

MOBILNO

Skinuli ste i Telegram i Signal, a niste znali: EU Hrvatima štiti podatke od WhatsAppa!

Elon Musk tweetne: "Koristite Signal". Internet poludi. Bismo li ga trebali poslušati i zašto?

IVAN ŠIMIĆ

TEHNOLOGIJA

Što je to CFD i zašto se probija u sve industrije, od agronomije do zrakoplovstva?

MOBILNO

Kako putem interneta pomoći stradalima od potresa?

NOVOST
SAP
Anita Lacmanović postala nova generalna direktorica SAP-a Hrvatska

Anita Lacmanović nova je generalna direktorica SAP-a Hrvatska, a njezino vođenje tvrtke obilježit će nova strategija s jasnim fokusom na ubrani prelaz korisnika na rješenja u oblaku te predanost uspjehu postojećih i budućih SAP-ovih klijenata, stoji u priopćenju.

MAJA KABRAČIĆ
KULTURA 2.0
Incijativa digitalca iz Siska osigurala gotovo 1.000.000 kuna za pomoći Glini, Petrinji i okolici

Siščanin Goran Kovačević odmah je nakon prvog prošlogodišnjeg potresa u Petrinji pokrenuo crowdfunding kampanju za pomoći svima pogodjenima potresom. Brojimo još samo nekoliko dana prije isteka!

IVAN ŠIMIĆ
KULTURA 2.0
Hrvatski znanstvenici pripremaju veliko istraživanje o komunikaciji u koronakrizi – na Twitteru, YouTubeu i Redditu!

(De)informacije o koronavirusu ne menjavaju ni godinu dana od početka pandemije, dapače, njihovo širenje na društvenim mrežama samo raste. Kako te poruke utječu na stavove Hrvata? Uskoro će nam više otkriti domaći znanstvenici i stručnjaci metodama iz područja obrade prirodnoga jezika, dubokog učenja i analize društvenih mreža.

ANA MARIJA KOSTANIĆ
RUBRIKE

- Startupi i poslovanje
- Društvene mreže
- DevDev
- Gamingokracija
- Tehnologija

PROJEKTI

- #DigitalnaKarijera
- Ladies of New Business

NETOKRACIJA

- Suradnja s Netokracijom
- Izjava o privatnosti